

SAJTÓSZEMLÉ

GRÁRPIACI VITA

A Külügyminisztérium tiltakozott az Európai Bizottság rendelete miatt, amelyben előírták, hogy a csatlakozó országok élelmiszeripari cégei szeptember 1-től nem értékesíthetik az Unió tagállamaiban az április 30-a előtt gyártott mélyhűtött termékeiket, és 2005. január 1. után a hazai piacon sem hozhatják forgalomba ezeket, függetlenül attól, hogy a szavatossági idő mikor jár le.

A régi tagállamok Brüsszelben élelmiszerbiztonsági garanciák hiányával indokolták a döntést, amelynek szerintünk nincs jogi alapja, és gátolja az áruk szabad mozgását. A hátrányosan megkülönböztetett magyar cégek ugyanis korábban már szállítottak az EU-ba. A hazai baromfifeldolgozó üzemek úgy kalkuláltak, hogy 78-80 millió euró értékű termékről lehet szó. Az érintettek javasolták, hogy a forgalomba hozatal határidejét a szavatossági idő lejártáig, vagy 2005. 12. 31-ig hosszabbítsák meg. (1.)

CSIRKÉT A KEMPINGASZTALRÓL

Miközben az uniós csatlakozás miatt minden kiskereskedőnek ki kell építenie a HACCP-rendszert, állítólag több fővárosi és vidéki piacon engedély nélkül, ellenőrizetlen élelmiszereket kínálnak. Az egyik nagy, budapesti piac árusai szerint „annak, aki itt csirkét akar árulni, kb. 15 millió forintot kellett költenie az üzletére, míg a piactól néhány száz méterre ugyanezt egy kempingasztalról is lehet árulni.” Az érdekeltek szerint a feketeárusok távol tartása a hatóságok dolga lenne, ám ők általában nem ezekkel, hanem inkább a legálisan jelenlévő kofákkal vannak elfoglalva. (3.)

KAMPÁNY A LIBA- ÉS KACSAMÁJ ELLEN

A francia állatvédők újabb kampányt indítottak a hízott liba- és kacsamáj ellen, mert a szárnyasok tömése ellentétes az állatjóléti normákkal és a fejlett országok fogyasztói etikájával. Aláírásgyűjtést kezdeményeztek annak érdekében, hogy a liba- és kacsatömést egész Európában betiltsák. Lengyelországban már 1999-től tömési tilalom van érvényben, amelyhez 2004. január 1-jétől Olaszország is csatlakozott. Izraelben pedig 2005-ig tiltani vagy szabályozni kell a kényszeretést. Az állatvédők és a liba- kacsatöméssel foglalkozók között Franciaországban húzódik a frontvonal. Itt fogy a legtöbb libamáj, fejenként és évente kb. 30 deka. A világ évi 20 ezer tonnányi liba- és kacsamáj-fogyasztásának több mint 80%-át Franciaországban terme-

lik. Becslések szerint 30 ezren élnek ebből az üzletből. A párizsi kormány eddig sikeresen lobbizott az EU-ban azért, hogy a liba- és kacsamáj-termelés ne kerüljön a szigorodó állatvédelmi előírások közé. Az ötvenes években a francia piacot a liba uralta, napjainkban viszont a tömött szárnyasok 95-96%-a kacska, jöllehet a libamájat a szakértők ma is többre tartják.

Izraelben és Franciaországban kísérletek folynak, hogy tömés nélkül, az itatás rendjével és fényhatásokkal növeljék a szárnyasok étvágyát. Az állatvédők ezzel szemben gyors és radikális megoldást akarnak, mert nemcsak a termelést, hanem a libamáj importját és forgalmazását is megtiltanák. Kezükre játszik, hogy a fejlett nyugati országokban a fogyasztók egy része etikai szempontokat is mérlegel, és emellett a liba- és kacsamáj nem hétköznapi szükségletet, hanem luxusigényt elégít ki. Ennek ellenére sokan borúlátóan ítélik meg az állatvédők erőfeszítéseit, mert szerintük a franciák nem tudnak lemondani a libamáj-fogyasztás örömeiről. (2.)

CSIRKESZÁRNY-ÉVŐ VERSENY

A nehezebben értékesíthető csirkeszárny népszerűsítésére rendezett philadelphiai verseny fináléján a rendezők a tízperces versenyidőn túl, döntetlen miatt két perc hosszabbítást rendeltek el. A Fekete Özvegynek becézett Sonya Thomas a hajrában két szárnyal nyerte meg a bajnokságot Ed Jarvis előtt. A 44 kilogrammos hölgy 176 csirkeszárnyat tüntetett el, míg a közel kétmázas férfi csak 165-öt tudott magába gyűrt. A hölgyversenyző nem csak a szárnyfalás, hanem az „összetett” csirkeevés világbajnoka is, továbbá ő tartja a női világcsúcsot hotdog evésből, és keménytojás nyelésből is. Az előbbiből 12 perc alatt 24-et, az utóbbiból 8 perc alatt 68-at fogyasztott el. (4.)

VÍZZEL ÉS SERTÉS DNS-SEL PREPARÁLT CSIRKE

Az Európai Bizottság élelmiszerhamisításnak és csalásnak minősítette a Hollandiában 40% vízzel felpumpált csirkehús előállítását. Az Egyesült Királyságba és Írországra exportált csirke váltotta ki a vitát, és a probléma egyik megoldásaként felmerült, hogy a terméket olyan címkével kellene ellátni, ami feltünteti, hogy a termék idegen vizet és fehérjeadaleket (sertés- vagy marhahúsfehérjét) tartalmaz. A Bizottság véleménye szerint azonban ez szentesítené a csalást. Mivel a Bizottság szerint hasonló esetek más tagországokban is előfordultak, arra kérték az Élelmiszerlánc és Állategészségügyi Állandó Bizottság tagjait, hogy vizsgálják meg a hazai helyzetet, és tegyenek jelentést. (6.)

A baromfiexportőrök a sósvíz-injektálással kijátszották a szigorú svéd szalmonella törvényt. Az így kezelt hús megítélése ugyanis megváltozik, mert a „friss hús” kategóriából az „előkészít-

tett hús” kategóriába kerül, és erre már nem vonatkozik a svéd import szabályzat. (7.) Az Egyesült Királyság Élelmiszer-Szabványügyi Hivatala (FSA) olyan csirkehúst talált a vendéglátóiparban, amely nyomokban sertés DNS-t tartalmazott. A minták többsége Hollandiából (7 üzem) és Belgiumból (2 üzem) érkező „csirkemellből” és „csirkemellfiléből” származott. Az FSA szerint a termékek hústartalmának meghamisítása az élelmiszerek címkézéséről és az élelmiszerbiztonságról szóló törvényt egyaránt megsértette. A sertés DNS-t tartalmazó legtöbb minta a „Halat” márkanevet viselte. Az információk ismerete különösen fontos az EU népes mohamedán közössége számára, mert náluk tiltott a sertéshús fogyasztás. (8.)

Források

1. Fagyveszély, HVG 2004. május 22.- 2. Rosszmájúskodás, HVG 2004. február 14. - 3. Csirkét a kempingasztalról, Népszabadság, 2004.05.12. - 4. Csirkeszárnyevő verseny, MTI - Népszabadság 2004.02.03. - 5. EU-s hírek. A HÚS. 2003/4. 235. - 6. EU-s hírek. A HÚS. 2003/4./236. - 7. Baromfi bevitel megszigorítása a svédeké. Élelmiszer-biztonság. 2003. 1.évf. 1-2.sz. 45. - 8. A csirkehús sertés DNS-t tartalmaz. OÉVI. Élelmiszer-biztonság. 2003.1.évf, 3.sz. 29.

ROMLOTT BAROMFIHÚS

Az Egyesült Királyságban 2003-ban 450 ezer kg romlott baromfihúst hoztak forgalomba, ami az ellenőrzés hibáinak újabb bizonyítéka. Egy vágóhídon a tettesek tonnánként 25 fontért vették meg az emberi étkezésre alkalmatlan húst, majd 1500 fontért adták tovább. A csalásban közreműködtek olyan személyek is, akiknek húsbélyegző volt a birtokukban. A rendőrnnyomozó szerint a romlott húsból nagyobb a haszon, mint a drogokból. Az érintett vágóhíd egyik vezetője néhány hónap alatt 300 ezer font jövedelemre tett szert. A bűntény résztvevőit 2,5-4 év közötti börtönbüntetésre ítélték. A főbűnös külföldre szökött, a rendőrség körözi. (5.)

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: SZÁZADOS IMRE DR.

